MOARTEA LUI LIŞIŢĂ

ALEXANDRU UNGUREANU

A murit Lişită. Femeia cu privire de şoarece coborîse din aerobuzul de prînz în faţa întreprinderii, anume ca să arunce vestea cea tristă prin ferestruica de la ghişeul „Informaţii”. Temîndu-se că s-ar putea naşte confuzii, adaugă: Bărbatu-miu. Apoi se uită la practicanta care ţine locul robotului titular şi îşi face socoteala că ar fi bine să plîngă puţin pentru a face vestea mai convingătoare.

— Ce ai zis? ţipă fata din spatele geamului, fiindcă înăuntru volumul difuzorului atinge maximul posibil.

— A murit Lişită, repetă femeia docil.

— Da’ zbiară mai tare, toanta dracului, că nu se aude!

Practicanta răsuceşte butonul difuzorului cu un gest nervos.

— A murit Lişiţăăăăăă! urlă femeia în faţa ghişeu lut.

— Care Lişiţă??

— Lişiţă... bărbatu-miu.

— Unde lucra?

— La depanare.

— Ce profesie?

— Necalificat.

— Aha, depanator cu mătura. Bine, du-te acasă.

— Acasă? Femeia priveşte dezorientată în jur. Ce să fac acasă?!

— Să joci cipi-sachi pe televizor!

Acest îndemn răutăcios o blochează pe văduva Lişiţă. Din cauza efortului de a se debloca ochii i se fac mari ca pepenii. Scoate un horcăit agonic şi abia reuşeşte să mai îngîne:

— Bine, dar... a...

Se întoarce cu spatele şi fuge către staţia aerobuzului. O conduce Cirpirică, javra aceea simpatică, cu domiciliul stabil în faţa porţii întreprinderii, care se hrăneşte cu ce capătă de la oameni la intrarea în schimburi.

*

Vestea începe să circule ca sîngele, prin venele tuturor. Se strecoară prin birouri, prin magazii, pătrunde cu electrocarul în cîteva secţii, călătoreşte cu poşta magnetică, deşi e interzis, se insinuează chiar şi în reţeaua de transmisiuni de date. Astfel încît computerul directorului comercial decise că e oportun să strîngă preventiv informaţii despre Lişiţă.

AFLĂ CĂ A MURIT;

„Lişiţă – muncitor polinecalificat, angajat al întreprinderii de la înfiinţare, repartizat la **secţia Depanări operative ale sistemelor de calcul”.**

„Lişiţă D. Aurel – oligofren, absolvent ai şcolii medii pentru copii handicapaţi, căsătorit, şapte copii, cerere de locuinţă nr. 214, pe locul 815, rude în străinătate nu are şi nici nu întreţine relaţii.

Lişiţă Dumitru Aurel – coeficient de inteligenţă **QI–1”**.

„Aurică Măturică” – bufonul tuturor, omul dispus ca pentru o sumă derizorie de bani să se ducă pînă la cantină să cumpere ţigări sau alte mărunţişuri, să facă tumbe pe drumul de întoarcere şi să încaseze scatoalce în loc de recompensa promisă. Cine din întreprindere nu s-a amuzat măcar o dată de rînjetul său tîmp; oferit ca răspuns la indiscreţiile despre viaţa sa sexuală sau aflînd că Lişiţă, înscris din greşeală la faza municipală a unui concurs de şah, a trecut de prima înfruntare, cîştigînd prin neprezentarea adversarului? Cine nu s-a mirat de şiretenia lui primitivă, care îl făcea să nu refuze din principiu orice sarcină i s-ar fi dat? Dacă îi spuneai „Lişiţă, a dat dispoziţie şeful să te duci şi să remediezi avaria la generatorul de termosuflanţi fisionabili”, Lişiţă răspundea scurt: „Am înţeles, să trăiţi” şi pornea într-o direcţie oarecare.

Aurel-omul în stare să bea ceea ce rămînea pe fundul paharelor altora, să chiuie şi să se strîmbe, imitînd vag artişti cunoscuţi, să se îmbete clampă şi să adoarmă în picioare, fără să se ţină de nimic.

Aurel-soţul, iubitul, amantul, atît de rîvnit, pentru că, deşi nu era în stare să poată oferi aproape nimic unei femei, era în stare să nici nu ceară ceva.

Aurel D.Lişiţă-poetul, cîntăreţul, filozoful, care murmura tainele acestei lumi într-o limbă doar de el cunoscută, pierdută pentru totdeauna.

*

În ziua comunicării decesului la întreprindere, Tudose zăbovi cam mult la restaurantul „Familia Noastră”, considerînd că astfel îşi îndeplineşte o importantă obligaţie conjugală. Împreună cu nişte colegi, îşi înecă durerea pricinuită de moartea lui Aurică într-o importantă cantitate de rachiu de mere.

— Vedeţi, băi, simţi nevoia Oncilă să le dezvăluie, ce ţi-e viaţa omului, azi eşti, mîine iar eşti, iar poimîine eşti mort şi nici măcar calculatorul de la telefoane nu-şi mai aduce aminte de tine. Ajuns aici, făcu o pauză pentru a se reculege şi a sorbi din pahar, apoi începu să îngîne cu jale, iar ceilalţi fredonară cu el în surdină: Unde-i aţa mai subţire / Se rupe în două fire. / Unul să i-l daţi măicuţii, / Şi altul să i-l daţi drăguţei/.

Şeful îşi şterse o lacrimă din coada ochiului. „Ce e al lui, e al lui, îşi spuse Tudose, cu morţii se poartă întotdeauna frumos, plin de simţire. Subordonaţii lui pot fi siguri că dacă dau ortul popii se vor bucura de toată compasiunea şi sprijinul său material. Cîteodată, îşi continuă el ideea, tare aş vrea să mor şi eu, măcar un pic, vreo două-trei zile, şi să zică şeful despre mine; ehei, Tudose, ce băiat bun era...”

— Ehei, oftă şeful, Aurică, ce băiat bun era; unde mai găsim noi unul ca el? Cine îmi aduce mie iaurtul la ora zece?

La acest capitol, Tase, proaspăt angajat şi fin al şefului, obiectă plin de tact:

— E, lasă naşule, că unde sînt eu n-oi pieri mata de foame! Şi observînd că paharul rudei sale se golise, îl umplu din nou cu un gest plin de slugărnicie. Tudose începu să scrie cu scobitoarea pe şerveţel toate sinonimele pentru lingău pe care le cunoştea. Ajuns la poziţia doisprezece, se blocă. În colţul lui Oncilă, la celălalt capăt al mesei, cîntecul cu aţa se deşira în continuare, părea că are de gînd să se stingă, cineva ofta sau începea să-i zică altceva, vreunul îşi mai aducea aminte o strofă şi melodia reînvia: Păi nu e aţă, că e viaţă / Mai bine aş vinde-o în piaţă / Să capăt pe ea trei lei, / Să ţi-i dau pe toţi să-i bei... /.

Brusc, Tudose avusese o revelaţie. „Asta e, remarcase plin de extaz, cîntecul nu putuse avea atîtea strofe încît, să dureze o jumătate de oră”. În mod sigur, interpreţii de circumstanţă improvizau. Asista la un adevărat jamesession de folclor orăşenesc. Ajunse aici, reflecţiile lui Tudose fuseseră întrerupte de o amintire. Fusese acum vreo două luni. El, Oncilă şi Ranţu, băuseră tot la masa aceasta, cînd intrase Lişiţă. Îşi plimbase ochii

galbeni peste întreaga sala şi îi recunoscuse. Venise lîngă ei ca să capete ceva de băut.

— Haîhî, searabu, le dăduse el salutul său oligofrenic, încheiat cu o rîgîitură.

Ranţu se bucurase, aveau cu cine se distra.

— Bună seara, Aurică, ia zi, ţi-e sete?

— Seteee, tare, tare seteeeeee, declarase Aurică pe un crescendo de sirenă.

— Păi ţi-o fi sete măi Aurică, da' băutura costă!

Aurică nu zisese nimic, cît era el de prost şi tot ştia că băutura costă, dar îşi ţuguiase buzele a tristeţe.

— Lasă, băi Aurică, ştiu că n-ai bani. Îţi dam noi să bei, da' faci pe Charlot?

Aurică nu se lăsase mult rugat. Cu un deget plimbat pe sub nas le atrăsese atenţia că poartă mustaţă, apoi descrisese cu mîna un cerc deasupra capului, simbolizînd pălăria, după care se sprijinise într-un baston imaginar. Imitase grozav de bine mersul bine cunoscut al lui Charlie Chaplin, ba chiar improvizase un gag cu piedici, mers în mîini, şuturi în fund... Cînd mimase că domnul burtos de la o masă învecinată îi oferise o floare, la toţi le dădură lacrimile de atîta rîs. E adevărat că la urmă o scrîntise puţin, amestecînd un charleston aproximativ cu un french can-can, confunda pe Charlot cu Chiriţa, dar asta fusese o remarcă de intelectual pe care nimeni nu voise să o ia în considerare.

Aurică sorbise din picioare o binemeritată cinzeacă.

— Măi Aurică, insistase Ranţu, cum face oaia?

— Oi, oi, oftase el ţinîndu-se de nas.

— Fă ca trompeta, Aurică, solicitase cineva de la o altă masă.

Şi Aurică îşi umflase obrajii, dînd deşteptarea la tot localul. În acel moment, un robot trimis de şeful sălii pusese mîna lui metalică pe umărul lui Aurică, în ideea de a-l zvîrli afară din restaurant. Urmase o fugăreală, desfăşurată tot în stilul vechilor comedii burleşti. Robotul ieşise pînă la urmă pe locul doi, dar pînă şi şeful de sală îşi scrîntise fălcile de atîta rîs. Fusese o seară de pomină.

*

Deoarece, după rachiul de mere, la sfîrşit o dăduseră pe coniac, Tudose încurcase puţin drumul spre casă. Ajunse în faţa intrării blocului XL-19,

unde parcă îşi amintea că ar fi locuit, puţin după ora unu noaptea şi găsi uşa de la intrare zăvorîtă electronic de calculatorul şefului de scară. Clătinîndu-se şi oftînd, apăsă pe butonul din dreapta uşii. Se auzi vocea impersonală a calculatorului:

— Cine sînteţi? Vă rog, identificaţi-vă.

— Sînt Tudose, de la 215.

— Cunoaşteţi parola de noapte?

Tudose scăpase o înjurătură printre buzele ţinute destul de strîns. În spatele ideii cu parola de noapte vedea parcă figura şefului de scară, un pensionar care se străduia să transforme blocul într-o cazarmă.

— Nu, n-o cunosc.

— Atunci nu sînteţi Tudose, de la 215!

— Da' cine sînt?

— Altcineva.

O clipă se gîndi să doarmă chiar acolo, lîngă uşă, dar vînticelul tăios de noiembrie făcea ideea nepractică. Bătu cu pumnul în geam.

— Dă-mi drumul, măi rîşniţă, sînt eu, Tudose. Mă cunoaşte tot blocul!!

— Enunţaţi parola de noapte.

— Dacă nu-mi dai drumul, să vezi ce îţi fac eu mîine, pe lumină!

Tăcere. Calculatorul nu fusese programat să răspundă la ameninţări. Tudose bătu iar în uşă.

— Dacă mai tulburaţi liniştea, chem imediat miliţia.

Tudose se opri instantaneu. „Asta mi-ar mai trebui cugeta el – să dorm la secţie". Vag, parcă îşi amintea că cineva băgase în calculator un program pentru recunoaşterea animalelor de casă. Îşi drese glasul.

— Miau, miau, miau.

Nici o reacţie din partea calculatorului.

— Miau, miau, miau.

„Tot nimic, concluzionă Tudose, probabil miaun prea gros".

— Mieeeuuuuu, făcu el în falset.

Continuă în acelaşi fel timp de aproximativ cinci minute, adică pînă începu să răguşească. „Oare n-o fi programat pentru cîini? Ia s-o încerc şi pe asta".

— Ham, ham.

Minune, se auzi zăvorul tras de electromagnet. Tudose îngenunche în patru labe, împinse uşa cu capul şi intră în holul blocului.

— Ham, ham, făcu el recunoscător, stîrnind ecouri canine pe scară.

— Linişte, tovarăşe Tudose, se auzi vocea calculatorului. Nu mă faceţi

să-mi pară rău că am avut milă de starea sănătăţii dumneavoastră mentale.

*

— Haide mamă, intră.

Bătrîna soacră a lui Lişiţă zîmbea ademenitor, dezvelindu-şi gingiile negre şi trei-patru dinţi gri petrol. Privind la cîrpele negre de praf, atîrnate în semn de doliu deasupra intrării. Tudose ezita. Dinăuntru venea un miros de usturoi prăjit, se auzea muzică şi larmă de petrecere.

— E doar nişte vecini de ai lu' bietu ginere-miu!

Tudose îşi făcu cruce cu limba în cerul gurii. „În fond, îşi zise ca să-şi dea curaj, la armată, în aplicaţii, am trecut eu prin altele şi mai şi". Trase adînc aer în piept, ca şi cum ar fi vrut să plonjeze în apă, îşi apropie pleoapele, ca şi cum ar fi vrut să privească o flacără de sudură fără ochelari de protecţie şi păşi în urma babei. Bucătăria nu o văzu decît fugitiv, reţinu aragazul, încadrat de două dormeze, oalele de mîncare aşezate pe jos şi un copil rătăcind în patru labe printre ele; nora, o pată închisă la culoare, rozînd grăbită carnea de pe un ciolan de porc sau de oaie. Soacra se repezi să-i ia osul din custodie, în timp ce Tudose făcu imprudenţa să apese pe clanţa uşii de la sufragerie, murdărindu-se cu această ocazie de grăsime rîncedă şi urît mirositoare. Scîrba ce i se întipări pe figură ţinu cam o săptămînă, dar cei prezenţi la priveghi, îndureraţi de sticlele şi farfuriile aşezate pe masa cea mare, în jurul sicriului, nu băgară de seamă.

Mortul arăta ca de obicei, numai că era galben la obraz, pe mîini şi ţinea ochii închişi. Avea în colţul buzelor vineţii o urmă de zîmbet şiret, ca şi cum ar fi spus: „Ehei, ce vă uitaţi bre la mine, v-am dus, ăhă, v-am dus... M-am ajuns, stau ca boierii..." Lăsa impresia că ar fi vrut să tragă pe furiş un gît de rachiu şi să muşte din lumînarea care îi ardea pe piept.

— Măi nea omu', i se adresă lui Tudose un individ de vîrstă medie cu o cicatrice fioroasă pe obraz, ia şi matale o gură de rachiu! Zicînd acestea, îi întinse o sticloanţă. Fără să aibă temeiuri ştiinţifice, lui Tudose i se păru că buzele crăpate de arşiţă ale paharnicului lăsaseră pe gîtul recipientului o mulţime de microbi mici şi perverşi, poate chiar şi ceva viruşi. Îşi făcu însă socoteala că alcoolul tare este dezinfectant, vărsă o cantitate pe jos, să fie de sufletul decedatului şi apoi sorbi prelung. „Aaah", se strîmbă el atunci cînd îşi simţi gîtlejul ars.

— Mai bea, maică, mai bea, îl îndemnă soacra lui Lişiţă cu surîsul ei ştirb, apărută în spatele lui cu ciolanul în mînă. Tudose îşi luă masca cea

pioasă.

— Am venit, stimată doamnă, pentru a vă prezenta condoleanţele colectivului de muncă în mijlocul căruia a lucrat sîrguincios atîţia ani de zile...

— Merge Brăila, urlă entuziasmat unul mărunţel, care juca singur barbut cu calculatorul, rezultatul fiind afişat pe ecranul televizorului.

— Bine maică, fu de acord soacra lui Lişiţă, dă încoace condoleanţele alea... şi arătă cu capul spre sacoşa pe care Tudose o ţinea stîngaci, neştiind cum să scape de ea. Într-o clipă soacra dispăru într-un vîrtej de oameni care se căţărau unul pe altul, se muşcau, se sfîşiau pentru a apuca ceva din pradă. Un puradel, aruncat afară din grămadă, începu să se smiorcăie. Dar, după ce se mai gîndi un pic, renunţă şi intră iar în vîltoare. Doar Tudose şi Lişiţa stăteau calmi, părînd a se amuza. Lişiţă era atît de calm încît, deşi ceara de la lumînare i se prelingea pe mînă, nu zicea nici pîs.

— Măi nea omu', i se adresă individul cu cicatrice, ia sacoşa înapoi, că restul a fost primit.

Într-adevăr, grămada începuse să se limpezească. Bătrîna soacră a lui Lişiţă se trase de-o parte, nora dădu cu o sticlă în capul unui copil prea insistent, unchiaşul tăie un salam în două şi îşi îndesă jumătăţile în pantalon, în fine, împărţeala se făcuse. Tudose simţi că e momentul să o şteargă şi începu să se retragă cu spatele, căutînd să nu atragă atenţia asupra lui. Cînd să iasă, observă pe mîneca paltonului un gîndac negru de bucătărie şi vru să-l scuture, dar acesta nu se dădu desprins.

— Bădie, i se adresă gîndacul respectuos, ia-mă cu tine să văd şi eu lumea şi ţi-oi sluji cu credinţă.

— Bine, băi pişpirică, fu de acord Tudose şi îl băga într-o cutiuţă goală de medicamente din buzunar.

*

Aşa... aşa... dăi, mai dăi, încă puţin... hai, mai dai... acuma ţine dreapta, mult dreapta, nu aşa, dobitocilor...

Sicriul nu prea avea loc să iasă din apartament, în orice caz, spaţiul redus impunea o manevră deosebit de precisă.

Tudose, în calitate de programator al roboţilor cărăuşi, era sigur că îşi va capăta porţia de cumplite admonestări din partea şefului, după ce înmormîntarea se va fi terminat. Expresii foarte colorate ca „dumnezeii mamii voastre de tinichele, ptiu doamne iartă-mă" roboţii nu le puteau înţelege, ba

mai mult, le interpretau greşit. Rupînd tocul uşii, reuşiră totuşi să scoată sicriul pe scara blocului. Lişiţă arăta nemaipomenit de bine. În calitate de cadavru, dus la o ceremonie atît de pretenţioasă, fusese îmbrăcat într-un superb costum gri-albăstriu, cu pantofi negri, cravată bleumarin, butoni aurii, fusese proaspăt bărbierit şi pieptănat, aşa că îşi înlocuise expresia de viclenie de pe faţă cu una solemnă, mai potrivită împrejurărilor, accentuată de fardul îngrijit aplicat pe obraji. Singura notă discordantă o făcea contrastul dintre albul orbitor al gulerului cămăşii albe de poplin şi gîtul său vineţiu. Părea că doarme după ce se reîntorsese de la o nuntă.

— Auriiiicăăăăă, cui ne laşi tu, Auriiicaăă? începuseră să urle la comandă bocitoarele cu fruntea rezemată de sicriu. Cui ţi-ai lăsat şapte copiiiiiiii?

Aurică tăcea mîlc, problema nu părea să intre în sfera preocupărilor sale de moment. Întîi cobora preotul, apoi venea şeful, cu spatele, deoarece dirija roboţii cu sicriul, iar la urmă, rudele şi prietenii de familie. Vecinii se rînduiseră de o parte şi cealaltă a scării, îngreunînd coborîrea. Chiar la ieşirea din bloc, inevitabilul se produse. Şeful uită că mai erau trei trepte de coborît, călcă greşit şi zbură cu capul prin geamul uşii. Nu era însa timp de zăcut fiindcă roboţii veneau impetuos din urmă, fanfara electropneumatică pornise automat la ora stabilită, aşa că nici o comandă verbală nu mai putea fi recepţionată, ce fusese programat rămînea sfînt. Şeful ieşi dintre cioburi ca Afrodita din valurile mării, cu puţin înainte de a fi transformat în propriul său afiş... Din cîte se putea înţelege, avea de împărţit ceva cu bătrîna mamă a lui Tudose, ceea ce îl făcu pe acesta să îşi iasă complet din sărite. „Nici măcar în clipele astea de mare tristeţe nu se poate abţine hipopotamul să nu înjure. Ce-ar fi dacă mi s-ar întuneca minţile şi aş sări să îl bat?” Şi ajuns la obsesia preferată, subconştientul lui Tudose plonja în ea ca într-o oglindă fermecată. „Ce păcat, încă nu s-a dovedit că există universuri paralele, ar trebui ca acestea să fie găsite, este absolut necesar... Într-un univers paralel aş sări la el şi l-aş zvînta din bătaie! Uite aşa i-aş da, buf, una în stomac, să se aplece în faţă, apoi trosc, una în bărbie, ca să-l îndrept, şi iar, buf, încă una la plex, l-aş robotiza din pumni!”. Imaginaţia lui se dezlănţuise, vedea toată suflarea de oameni abandonînd înmormîntare şi pasionîndu-se de lecţia binemeritată de şef. În timp ce-i căra pumni, cînd cu stînga, cînd cu dreapta, însuşi Lişiţă se ridica de pe catafalc şi chiuia:

— Ui, iui, aja mai mergje, zăă trăiejdi, măi Tudoze...

Tudose, încălecat peste trupul căzut la pămînt al şefului, îi dădea una pentru Lişiţă, una din partea lui Oncilă, una din partea lui Ranţu, una de la

Tudose, încă una, tot de la Tudose. Fiindcă el ar fi trebuit să fie acum în concediu, dacă i l-ar fi aprobat ştim noi cine şi încă una, tot de la Tudose, fiindcă ar fi trebuit să aibă o categorie în plus, dar n-avusese loc de întors din cauza finului, ştim noi al cui. „Mai na, de la Lişiţă, ce, ai crezut că scapi cu atît, ia zi, mai faci pe al dracului, mai faci?” Şeful, cu ochii învineţiţi, nasul sîngerînd, dinţi lipsa o grămadă, se ruga cu lacrimi: „Dă-mi drumul, Tudose, că nu mai fac. Am să fiu om de treabă, îţi promit că nu te mai înjur, chiar mîine îţi dau drumul în concediu, dacă vrei, iar cînd te întorci dai examenul de categorie”. Dar Tudose, dovedind înalte calităţi morale, nu acceptă avantaje numai pentru el, ci milita pentru drepturile întregului colectiv de muncă. Şi trosc, zii aşa, vrei să mă separi de ceilalţi, zbang, să mă cumperi, lecţia continuînd pînă cînd şeful se preda necondiţionat, promiţînd să întroneze deplina principialitate la locul de muncă. Atunci Tudose abandona trupul nevolnic al mişelului, se ridica şi îşi aranja ţinuta, iar Lişiţă se culca la loc pe catafalc, spunînd: „Acuma zînt liniztit. Putezi să mă îngropaţi”. Ceremonia mortuară se relua cam din locul unde ajunsese în realitate, adică de la colţul străzii, în dreptul complexului alimentar. Preotul, ca după depăşirea fiecărei intersecţii, citea două-trei versete din evanghelie. Toate capetele erau însă întoarse către Cîşa, fosta amantă a lui Lişiţă, cu care avea şi doi copii. Ieşise să-l conducă pe ultimul drum, dar nu avea curaj să se apropie, îi era frică să nu fie păruită ca în atîtea alte dăţi, de rudele nevestii legitime. Încerca să se prefacă, să-şi ascundă lacrimile şi să pară o trecătoare oarecare de pe marginea străzii, efort zadarnic fiindcă foarte mulţi cunoşteau povestea iar cei care habar n-aveau, o aflau acum, în pauzele versetelor din evanghelie. Porecla ciudată i se trăgea de la infirmitatea ei, era şchioapă, atît de şchioapă încît nici vecinii de palier nu-i mai ţineau minte numele adevărat. Tudose avusese şansa să afle că o chema Emanuela, ceea ce după opinia lui se potrivea destul de bine cu trăsăturile frumoase ale feţei.

— Da’ ce-o fi găsit dragă la amărîtul ăsta de Lişiţă? se miră o voce de femeie lîngă el, urmare cîteva şuşoteli, apoi vocea chicoti încîntată de intimităţile aflate despre defunct.

Convoiul mortuar se puse din nou în mişcare, iar Cîşa îl urmă avînd grijă să păstreze distanţa. Privirea lut Tudose rătăcea prin mulţime, căutînd chipuri pe care să se fixeze. Şeful plîngea. Lacrimi ferme se scurgeau pe obrajii săi plinuţi şi roşii de sănătate. Spectacolul i se părea lui Tudose insuportabil. „Plînge, măgarul, da’ cînd îl punea să dea cu mătura pe jos şi îi trăgea şuturi în fund, de ce nu plîngea?” Netulburat de nimic, mortul

stătea liniştit, se părea că renunţase la orice pretenţii de la cei vii. În orice caz, scăpase de scatoalce şi asta era o realizare importantă.

*

A fost un om bun, începu preotul sfîrşitul necrologului. Se zice că ar fi fost cam sărac cu duhul, ceea ce pe lumea asta i-a adus multe necazuri, dar îi va deschide împărăţia cerurilor.

Tudose zîmbi unui gînd năstruşnic: „Ei, Aurică, se pare că dosarul tău corespunde, poate ajungi vreun barosan pe acolo, să-mi pui şi mie o pilă, că m-am purtat întotdeauna frumos cu tine”.

— Acum şi pururea, şi-n vecii vecilor, amin!

Începură să cadă bulgării de pămînt peste sicriu şi să se servească păhărele de lichior, Tudose bău cam cinci porţii. Îşi pipăi sticluţa de un sfert din buzunar. Lumea tot pleca. În cele din urmă, se pomeni singur. Cu ochii la crucea pe care se aprindeau nişte beculeţe colorate, conturînd numele răposatului, se aşeză cu fundul pe cimentul rece al unui semi-cavou vecin. Trase afară cu dinţii dopul de la sticlă.

— Noroc, mai Aurică! Norocul tău că ai scăpat!

Şi vărsa cîteva picături pe mormînt.

— Mi-ar fi plăcut să am sintetizatorul la mine, să-ţi cînt un cîntec despre un om simplu care a murit fericit fiindcă... fiindcă nu prea îl ajuta mintea. Pentru că unde-i minte, sînt prea multe întrebări, unde-s multe întrebări, sînt puţine răspunsuri, unde-s puţine răspunsuri, e multă nefericire...

Mai mult o ghici pe Cîşa decît o văzu. Se răsuci iar ea, speriată, dădu să fugă.

— Stai! bubui vocea vocea lui Tudose, înlemnind-o. O clipă lungă de tensiune se scurse, apoi el zîmbi, întinzîndu-i sticla. Na, bea şi tu!

Ea întinse mîna temătoare.

— Să nu mă baţi! Şi degetele ei apucară sticla.

— Uite, zise Tudose, ai aici două baterii pentru beculeţele astea, să vii peste o lună, să le mai schimbi.

Fără alt cuvînt, se ridică şi plecă, dar nu pe cărarea bătută, ci de-a dreptul peste morminte. Trecea peste doctori, ingineri, bărbaţi sau femei, nu conta, i se părea că astfel calcă moartea în picioare. La un moment dat privi în sus, la cerul înnorat de noiembrie. Începea să se întunece, iar moartea parcă l-ar fi privit de acolo, batjocoritoare. Prostii, îşi zise, şi se grăbi către luminile oraşului.